

Arrestnummer C 11016 / 2022
Repertoriumnummer 2022 / 2426
Datum van uitspraak 30 juni 2022
Notitienummer griffie
Notitienummer parket-generaal

Hof van beroep Gent

Arrest

tiende kamer
correctionele zaken

Not.nr.

In de zaak van het OPENBAAR MINISTERIE

tegen

1. nr

[RRN

geboren te on
wonende te
- beklaagde -

verdacht van:

als dader of mededader in de zin van artikel 66 Strafwetboek

Opzettelijk, in strijd met de wettelijke voorschriften of in strijd met een vergunning, rechtstreeks of onrechtstreeks, stoffen, micro-organismen, geluid en andere trillingen of stralingen in of op water, bodem of atmosfeer te hebben ingebracht of te hebben verspreid,

met name in strijd met artikel 5.4.9.§1 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid door als exploitant van een ingedeelde inrichting of activiteit de algemene, sectorale of bijzondere milieuvoorwaarden niet te hebben nageleefd, namelijk

art. 5.9.2.2 VLAREM II

§1.

Permanente opslagplaatsen van vaste dierlijke mest buiten de stal dienen voorzien te zijn van een vloer uitgevoerd in verhard materiaal. De vloer moet mestdicht zijn. Indien nodig dient de mestdichtheid verzekerd te worden door een mestbestendige afdichtingslaag.

Deze opslagplaatsen moeten langs drie zijden omgeven zijn door mestdichte wanden van voldoende hoogte die aan dezelfde eisen voldoen als deze gesteld aan de vloer. De vierde zijde moet dermate aangelegd zijn dat afspoeling van het drain- en regenwater uit deze permanente opslagplaats niet mogelijk is.

§ 2.

De vloer is zodanig uitgevoerd dat dunne mest en afvloeiwat er worden opgevangen en verzameld in mestdichte, gesloten opslagruimten (aalputten).

De plaatsing wordt zo gekozen dat het risico op verontreiniging van oppervlaktewater maximaal wordt beperkt. Tenzij anders vermeld in de omgevingsvergunning voor de exploitatie van de ingedeelde inrichting of activiteit, wordt de helling en de afvloeirichting

van de vloer van de mestopslagplaats niet in de richting van oppervlaktewater georiënteerd. Die verplichting geldt alleen voor mestopslagplaatsen die na 1 juli 2016 vergund zijn.

§3.

De inplanting wordt zodanig gekozen dat geurhinder voor de omgeving wordt voorkomen of beperkt tot de normale burenlust.

§4.

Het is verboden opslagplaatsen voor vaste dierlijke mest en de bijhorende aalputten te voorzien van overstorten of afleidingskanalen naar een oppervlaktewater, een openbare riolering, een kunstmatige afvoerweg voor regenwater of naar een verliesput.

meer bepaald geen drie mestdichte muren te hebben voorzien, waardoor mestsapen konden afvloeien

te in de periode van 29 januari 2019 tot en met 29 november 2019

(art. 5.4.9. § 1 en 16.6.2. § 1 lid 1 Decreet 05 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid)

Tevens gedagvaard om, bij toepassing van art. 16.6.6 van het Decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, zich te horen veroordelen tot het herstel in de oorspronkelijke toestand, staking van het strijdig gebruik of het uitvoeren van aanpassingswerken, op vordering van het openbaar ministerie of zoals ingeleid bij het parket door de gemachtigde ambtenaar onder verbeurte van een dwangsom van € 50 per dag bij overtreding van het bevolen herstel, meer bepaald gevolg te geven aan de aanmaning van de Mestbank van 01/02/2019

* * * *

1.1 De rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Oudenaarde, O 12^e kamer, besliste bij vonnis van 13 april 2021 op tegenspraak als volgt:

“STRAFRECHTELIJK

Veroordeelt *voor de hierboven bewezen verklaarde telastlegging tot een **geldboete van 20.000 euro**, zijnde 2.500 euro vermeerderd met 70 opdecimen, of een vervangende gevangenisstraf van 3 maanden.*

Veroordeelt *tot betaling van een **bijdrage** aan het Bijzonder Fonds tot Hulp aan de Slachtoffers van Opzettelijke Gewelddaden en aan de Occasionele Redders van 25 euro, vermeerderd met 70 opdecimen tot 200 euro.*

Veroordeelt hem tot betaling van de **bijdrage** tot het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand van 20 euro.

Veroordeelt hem tot betaling van de **vaste vergoeding** voor beheerskosten in strafzaken van 50 euro.

KOSTEN

Veroordeelt tot de **gerechtskosten** voor het openbaar ministerie, begroot op 30,47 euro.

BURGERRECHTELIJK

Houdt ambtshalve de burgerrechtelijke belangen aan."

1.2 Tegen dit vonnis werd hoger beroep ingesteld op:

- 20 april 2021 door de beklaagde tegen alle beschikkingen van het vonnis, conform het grievenformulier;
- 22 april 2021 door het openbaar ministerie tegen alle beschikkingen op strafgebied conform het grievenformulier.

1.3 Er werd een verzoekschrift in de zin van artikel 204 Wetboek van Strafvordering ingediend op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen, afdeling Oudenaarde, op:

- 20 april 2021 door de raadsman van de beklaagde
- 22 april 2021 door het openbaar ministerie.

1.4 Op de rechtszitting van 11 februari 2022 (inleidingszitting) legde het hof bij toepassing van de artikelen 152, §1 en 209bis, laatste lid, Wetboek van Strafvordering, conclusietermijnen vast en bepaalde de rechtsdag op de rechtszitting van 2 juni 2022.

De beklaagde heeft tijdig geconcludeerd.

1.5 Het hof hoorde op de openbare rechtszitting van 2 juni 2022 in het Nederlands:

- de beklaagde in zijn middelen van verdediging, bijgestaan door meester advocaat met kantoor te
- het openbaar ministerie in zijn vordering bij monde van advocaat-generaal.

2.1 De onderscheiden verklaringen van hoger beroep tegen het vonnis van 13 april 2021 gedaan op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen, zijn tijdig en regelmatig naar de vorm.

De verzoekschriften zijn eveneens tijdig ingediend.

2.2 De advocaat van de beklaagde bepaalde in het grievenformulier hoger beroep, opgesteld volgens het door de Koning vastgestelde model, nauwkeurige grieven tegen het beroepen vonnis voor wat betreft de schuld en de straf.

Op de rechtszitting van 2 juni 2022 deed de beklaagde afstand van de grief over de schuld. Het hof verleent hier akte van.

Het openbaar ministerie bepaalde in het grievenformulier hoger beroep een nauwkeurige grief over de strafmaat.

2.3 De hoger beroepen van respectief de beklaagde en van het openbaar ministerie zijn ontvankelijk (art. 203 en 204 Wetboek van Strafvordering).

Het hof beslist in dit arrest binnen de perken van de hoger beroepen en vervolgens van de grieven zoals bedoeld in artikel 210 Wetboek van Strafvordering. In dit verband stelt het hof vast dat er geen redenen zijn om ambtshalve een grief in de zin van de voormelde bepaling op te werpen.

Als gevolg van de devolutieve werking, voortvloeiende uit de beperkte hoger beroepen en de grieven, en de afstand van de grief over de schuld, besliste de eerste rechter definitief over de schuld van de beklaagde aan de enige telastlegging en het aanhouden van de burgerlijke belangen. De saisine van het hof is beperkt tot de strafmaat.

3. De eerste rechter vatte de feiten oordeelkundig samen als volgt:

4. De beklaagde is landbouwer te

Op 13 november 2006 verleende het college van burgemeester en schepenen een omgevingsvergunning onder meer voor het houden van maximaal 200 grote zoogdieren.

In 2018 gaf hij 140 runderen aan.

5. *Op 29 januari 2019 stelden toezichthouders van de Mestbank vast dat de vaste dierlijke mestopslag buiten de stal niet voldoet aan de constructie voorschriften zoals bepaald in VLAREM II (art. 5.9.2 2).*

De stalmest werd via een mestschuif naar buiten getransporteerd en werd gestort op een betonnen vloerplaat.

De verbalisanten stelden vast dat de mestsappen konden afvloeien omdat er geen 3 mestdichte muren aanwezig waren. Ze stelden ook vast dat de citerne helemaal vol was en dat de mestsappen niet meer opgevangen werden en afspoelden.

De beklaagde werd aangemaand om zich in regel te stellen met de constructievoorwaarden maar antwoordde de toezichthouders ter plaatse dat hij deze investering niet meer ging doen.

Op 1 februari 2019 werd hij ook schriftelijk aangemaand om voor 15 september 2019 3 mestdichte muren te plaatsen.

Op 21 november 2019 bleek geen gevolg te zijn gegeven aan de aanmaning. Achteraan de betonnen vloerplaat was enkel een klein wit muurtje gezet. De verbalisant nam foto's.

6. *De beklaagde ging niet akkoord met de vaststellingen. Hij stuurde op 10 januari 2020 volgende brief naar het openbaar ministerie en de Mestbank:*

'Ik ben een landbouwer van 66 jaar. Ik heb een akkerbouwbedrijf en rundveebedrijf.

In januari 2019 kwamen inspecteurs van de Mestbank langs om de vaste mestopslag te controleren. Deze voldeed volgens hen niet aan de voorwaarden. Ik kreeg een aanmaning om deze mestopslag in orde brengen. Deze moest in orde zijn tegen 15 september. Ik heb in deze periode werken uitgevoerd om de situatie te verbeteren. Recentelijk kreeg ik echter een PV waar ik graag zelf meer uitleg wil bij geven, Ik wens dus bezwaar in te dienen tegen dit PV.

De mestopslag van het bedrijf situeert zich al gans mijn carrière op deze plaats van het bedrijf. De mest komt via een mestsleuf uit de stal. Deze valt dan op een hoop. De ligging van de opslag is omgeven door de muur van de stal, een sleufsilo en de tuin van het huis. Achteraan is er wel toegang naar de aanliggende weide. Deze toegang is steeds nodig om de sleufsilo en de weide te bereiken. Er is al enkele jaren een citerne aangebracht om de mestsappen op te vangen. Deze wordt regelmatig leeg getrokken. De helling van de mestopslag is ook zodanig dat de meststappen naar de citerne lopen en niet de weide in. Ook de sappen die van de sleufsilo komen, worden opgevangen in deze citerne. Er is geen andere mogelijkheid om de vaste mest ergens op te slaan omdat de mestsleuf hier uitkomt op een ramp. Zie foto 1, 2, 3 . Er is sowieso al veel handenarbeid aan deze stal. Ook kan de infrastructuur van de stal niet veranderd worden, zodanig dat de mestsleuf via deze weg dient naar buiten te komen.

De inspecteurs gaven aan dat de mestopslag omgeven moet zijn door muren. Aangezien de ligging van de mesthoop is dit niet zo evident en door bovenliggende redenen was het moeilijk om deze aan te passen. Na de komst van de inspecteurs heb ik toch een laag muurtje geplaatst tussen de mesthoop en de weide. Ook heb ik de mestvloer opnieuw gegoten met een afvloeiende helling naar de citerne. In bijlage kan u de factuur terugvinden van deze werken. Het lage muurtje is een oplossing zodat de koeien nog steeds hierover naar de weide kunnen. Het plaatsen van hoge muren belemmert helemaal de doorgang naar de stal van de runderen. Ook zou ik door het plaatsen van hoge muren niet kunnen wegdraaien (zoals een kraan). De toegang tot de stal en de sleufsilo is nu noodgedwongen via een andere weg. Ik ben er 100% van overtuigd dat de mestsappen worden opgevangen na deze aanpassingen.

Tussen de tuin en de opslag heb ik een betonnen plaat gelegd met een dikte van 10 cm zodat er naar de tuin ook geen mestsappen kunnen vloeien. Al zie ik zelf hier geen problemen omdat dit het hoogste punt is.

Voor mijn type bedrijf zijn dit volgens mij de beste oplossingen die ik kon doen.

Er is dit jaar ook een analyse gebeurd van de weide die achter de mestopslag ligt. Deze analyses waren heel goed. Deze analyse zit ook in bijlage. Het maximum aantal kg stikstof per hectare is niet overschreden. De analyse geeft 31 kg reststikstof aan wat beduidend heel laag is. Dit toont toch ook aan dat er geen meststappen afvloeien naar de achtergelegen gronden.

In bijlage zit ook een schets met verduidelijking van de uitgevoerde werken. De situatie van voor de werken kan u terug vinden in de aanmaning.

Op de foto's van het PV is ook duidelijk te zien dat de meststappen opgevangen worden in het laagst gelegen punt van de betonnen vloerplaat.

De inspecteurs hebben mij zelfs tijdens de 2^e controle niet gecontacteerd of aangesproken om mijn verhaal te horen. Ik had hen nochtans de achtergrond en de logica van de werken kunnen uitleggen. Ik was dan ook verbaasd dat ik een PV toegestuurd kreeg. ik vind dat zij toch enige discretie aan de dag hadden konden leggen om mij te horen of te bellen.

Ik hoop dat ik met deze brief de situatie toch meer kan verduidelijken en hoop dan ook op een positief gevolg.'

7. Op 19 februari 2020 verklaarde de beklaagde het volgende:

'Ikzelf ben de bedrijfsleider en ben zelf verantwoordelijk voor de naleving van de milieuwetgeving op mijn bedrijf. Er is geen vennootschap betrokken bij de exploitatie van mijn bedrijf.

Gezien er geen vennootschap is is er ook geen doel van een vennootschap.

Ik ben landbouwer in hart en nieren en boer om een inkomen te hebben.

Voor de eerste vastgestelde feiten erken ik dat door de weersomstandigheden de feiten zich voordeden. Ik trachtte mij in regel te stellen en ontving daarna nog een schrijven van de Vlaamse landmaatschappij.

Daartegen stelde ik een bezwaarschrift op waarin ik volledige uitleg geef van de situatie. Ik overhandig U hierbij kopie bezwaarschrift.

Er liggen geen financiële motieven aan de basis van de overtreding en ik wacht af wat mijn bezwaarschrift zal opleveren vooraleer ik bijkomende kosten en werken uitvoer.

De sappen worden opgevangen in een put en kunnen niet meer wegvloeien naar de akkers. De muren die nog zouden moeten rechtgezet worden hebben geen enkele functie gezien het water zou moeten omhoog lopen om daar te kunnen overvloeien.'

4. Gezien de bewezen feiten met een zelfde misdadig opzet werden gepleegd, past het hof overeenkomstig artikel 65, eerste lid, Strafwetboek voor ze samen een straf toe. Dat is de straf bepaald door artikel 16.6.1, § 1, eerste lid, Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid. Voor een natuurlijke persoon is dit een gevangenisstraf van een maand tot twee jaar en een geldboete van 100 euro tot 250.000 euro of een van die straffen. De feiten van de enige telastlegging betreffen niet het rechtstreeks of onrechtstreeks, inbrengen of verspreiden van stoffen, micro-organismen, geluid en andere trillingen of stralingen in of op water, bodem of atmosfeer, doch het niet naleven van de vergunde exploitatievoorwaarden, wat strafbaar is gesteld door artikel 16.6.1, § 1, eerste lid, Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid.

De beklaagde legde de regels over de opslag van vaste dierlijke mest naast zich neer. Zo bestond de mogelijkheid dat meststappen zouden infiltreren in de omliggende gronden, met alle gevolgen van dien voor het milieu. Uit de foto's van de eerste vaststelling blijkt dat de mestinfiltratie geen puur hypothetische mogelijkheid was. Na de eerste vaststellingen talmde de beklaagde lang om zich in regel te stellen. Inmiddels is wel voldaan aan de vereisen van artikel 5.9.2.2, tweede lid VLAREM II.

De beklaagde is jaar oud en heeft zijn landbouwbedrijf recent overgelaten aan zijn dochter en schoonzoon. Hij heeft geen blanco strafrechtelijk verleden: hij liep één eerdere veroordeling op voor een misdrijf inzake verkeer en werd op 21 juni 2016 ook nog

veroordeeld tot een gevangenisstraf van 6 maanden (met uitstel) en een geldboete wegens valsheid in geschrifte in het kader van vleeskeuring.

De hierna bepaalde geldboete is gepast om de beklaagde te doen inzien dat hij de naleving van de regels ter bescherming van het leefmilieu moet ernstig nemen. Omdat de bewezen feiten werden gepleegd na 31 december 2016, vermeerdert het hof de geldboete met 70 deciemmen. De hierna bepaalde vervangende gevangenisstraf zet hem er voldoende toe aan om deze geldboete te betalen.

Het hof verleent de beklaagde uitstel van tenuitvoerlegging van een deel van de geldboete. De beklaagde voldoet aan de wettelijke voorwaarden daartoe, aangezien hij nog niet werd veroordeeld tot een criminele straf of tot een hoofdgevangenisstraf van meer dan twaalf maanden of tot een gelijkwaardige straf die in aanmerking genomen wordt overeenkomstig artikel 99*bis* Strafwetboek, terwijl de in dit arrest opgelegde straf niet meer dan vijf jaar gevangenisstraf bedraagt.

5. De beklaagde is gehouden tot de kosten, gevallen in de beide aanleggen aan de zijde van het openbaar ministerie zoals hierna bepaald.

Het hof veroordeelt de beklaagde als veroordeelde tot een correctionele hoofdstraf tot het betalen van de bijdrage van 25 euro tot financiering van het bijzonder Fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders (art. 29 van de wet van 1 augustus 1985 houdende fiscale en andere bepalingen). Deze bijdrage, die een eigen aard heeft en geen straf inhoudt, wordt vermeerdert met 70 deciemmen tot 200 euro, en dit ongeacht de datum van de bewezen verklaarde feiten.

Met toepassing van artikel 91 koninklijk besluit van 28 december 1950 houdende het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken veroordeelt het hof de beklaagde tot de vaste vergoeding voor de kostprijs van het verloop van de strafprocedure, die geïndexeerd 52,42 euro bedraagt. Met toepassing van diezelfde bepaling verhoogt het hof de kosten in hoger beroep met 10 %.

Met toepassing van artikel 4, § 3 en artikel 5, § 1 van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand, in werking getreden op 1 mei 2017 ingevolge artikel 6 van het koninklijk besluit van 26 april 2017 tot uitvoering van de wet van 19 maart 2017 tot oprichting van een Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand, veroordeelt het hof de beklaagde ook tot het betalen van een bijdrage aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijsbijstand, die sinds 1 december 2021 na indexatie 22 euro bedraagt.

6. De eerste rechter wees de herstellvordering overeenkomstig artikel 16.6.6 Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid terecht af vermits de beklaagde inmiddels drie

mestdichte muurtjes plaatste rond zijn mesthoop. Het hof bevestigt de beslissing over de herstellvordering.

Dictum

Toegepaste wetsartikelen:

Het hof maakt toepassing van de hiervoor aangehaalde artikelen en van de artikelen:

- 211 Wetboek van Strafvordering,
- 24 van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken,

Perken van het hoger beroep:

Het hof verleent de beklaagde akte van zijn afstand van de grief over de schuld

Gelet op de verklaringen van hoger beroep, de grievenformulieren en de afstand van grief over de schuld, staat de schuld van de beklaagde aan de feiten van de enige telastlegging definitief vast.

Beslissing van het hof:

Het hof,
rechtsprekend op tegenspraak,

verklaart de beroepen ontvankelijk en er ten gronde over beslissend:

bevestigt het beroepen vonnis in de afwijzing van de herstellvordering overeenkomstig artikel 16.6.6 Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid

wijzigt het beroepen vonnis voor zover bestreden voor het overige **als volgt**:

op strafgebied:

veroordeelt de beklaagde voor de enige telastlegging tot een geldboete van 1.000 euro, met decimen gebracht op 8.000 euro, of een vervangende gevangenisstraf van drie maanden;

verleent de beklaagde gewoon uitstel voor 500 euro van de opgelegde geldboete van 1.000 euro gedurende een periode van drie jaar;

veroordeelt de beklaagde tot betaling van een bedrag van 25 euro, vermeerderd met 70 decimen en zo gebracht op 200 euro als bijdrage tot de financiering van het fonds tot hulp aan de slachtoffers van opzettelijke gewelddaden en aan de occasionele redders;

veroordeelt de beklaagde tot betaling van een bedrag van 52,42 euro als vergoeding voor de kostprijs van het verloop van de strafprocedure;

veroordeelt de beklaagde tot betaling van een bijdrage van 22 euro aan het Begrotingsfonds voor de juridische tweedelijnsbijstand;

veroordeelt de beklaagde tot betaling van de kosten van de strafvordering, voor het openbaar ministerie begroot op 30,47 euro in eerste aanleg en 112,15 euro in beroep.

Kosten eerste aanleg: **€ 30,47**

Kosten beroep:

Afschrift vonnis: € 33,00

Afschriften akten HB: € 6,00

Opstelrecht ber.bekl.: € 35,00

Dagv. bekl.: € 27,95

€ 101,95

+ 10 % : € 10,20

Totaal : **€ 112,15**

Dit arrest is gewezen te Gent door het hof van beroep, tiende correctionele kamer, samengesteld uit raadsheer _____ als waarnemend kamervoorzitter, raadsheer _____ en plaatsvervangend magistraat _____ en in openbare rechtszitting van **30 juni 2022** uitgesproken door wnd. kamervoorzitter _____ in aanwezigheid van _____ advocaat-generaal, met bijstand van griffier _____